

יוסף זוסדי ורזזל

1629

נערך ויוצא לאור ע"י "זוסדי דוסף ורזזל" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
העלון לע"נ אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויה ז"ל שנלב"ע ביום ז' סיון התשנ"ב
ואימי מורתי רחל בת איזה סויה ע"ה שנלב"ע ביום כז' מר חשון התשע"ז

בת שלום

שבת כבי תשרי ה-תשפ"ז
פרשה: א. וזאת הברכה
ב. בראשית
ג. וביום השמיני
הפטרה: ויהי אחרי

הדלקת נרות - 18:03
צאת השבת - 18:55
ר"ת: 19:35

הדלקת נרות בשבת הבאה 17:54

שמחת תורה	בראשית
עמוד השחר: 5:19	5:25
זמן טלית: 5:32	5:26
זריחה: 6:36	6:41
חצות: 12:30	12:28
מנחה גדולה: 13:00	12:57
שקיעה: 18:24	18:15

"שמחת תורה" אמונת דת

"חתן תורה"

בבית מדרשו של רבי יהונתן מפראג קרה שעשיר אחד, שלא למד הרבה אך החזיק עצמו לבן תורה, קנה בעד ממון רב את הזכות להיות חתן תורה. אמר על כך הגאון: אכן זהו חתן הגון ומעולה, שכל השנה לא הסתכל על כלתו...

העלון לרפואת מנשה בר דוד וברוריה מרת אהודי דינה בת רחל ולע"נ מורי ר' יוסף בר אסתר סויה ז"ל חמוני מרים בת רחל ע"ה הרוצה להקדיש את העלון או חלקו בטל... 052-5079555

"שם חלקת מחוקק ספון"

"ולגד אמר... וירא ראשית לו כי שם חלקת מחוקק ספון ויתא ראשי עם צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל" - מה ראה גד? מה ענין מחוקק לכאן? ואיזו צדקה עשה? לפי רש"י, "ראה ליטול חלק בארץ סיחון ועוג, שהוא ראשית כיבוש הארץ..." כי ידע אשר שם בנחלתו שדה קבורת מחוקק, והוא משה. צדקת ה' עשה... נאמר על שם העתיד, שהאמינו דבריהם ושמו הבטחתם לעבור את הירדן עד שכבשו וחלקו."

יתכן שבני שבט גד ידעו שמשה רבנו ייקבר בחלקם, מתוך ההנחה שאם משה לא יקנס לארץ מסתמא ייקבר על שפת הארץ. אולם לכאורה לא מסיבה זו בחרו בני גד להתנחל בעבר הירדן, אלא משום הסיבה המפורשת בתורה - "ומקנה רב היה לבני גד", עוד תמוה, מה שבח יש בקיום התנאי שהם קיבלו על עצמם לטובתם על מנת שיקבלו את נחלתם מעבר לירדן?

נראה שלנימוק הגלוי לבחירת ארץ סיחון ועוג נוסף לבני גד נימוק ספון: הרצון לזכות בראשיתה של ההתנחלות כדי להיות הראשונים ליישם ולממש את תורת משה. יודעים הם שסוף מעשה נעוץ בראשיתו - "מגיד מראשית אחרית". זהו שנאמר "וירא ראשית... ספון", מלשון 'סוף'. ראשית ההתנחלות, תכליתה וסופה היא - תורת משה. תכלית הכיבוש וההתנחלות היא: הנחלת תורת משה בארץ ישראל, כך מפורש בתהלים (מזמור קה): "ויתן להם ארצות גוים ועמל לאומים יירשו, בעבור יישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו".

זוהי "צדקת ה' עשה" המיוחסת לבני גד. על מציאת הקשר הזה בין הארץ לבין התורה, מציין משה לשבח את שבט גד - לאו דווקא כנבואה לעתיד, אלא כתכונה הקיימת בהם כיום.

את התכונה הזו אנו מאמצים ללבנו בשמחת-תורה. בני ישראל נבנסו לארץ בפסח, ואל המנוחה והנחלה - אסיפת היבול - אנו מגיעים בחג הסוכות. לכאורה, אל הילד הזה התפללנו, אל המצב שכל איש ישראל יושב תחת גפנו ותחת תאנתו - ולא היא, בסופן של חג, בשמחת תורה, אנו שואלים: לשם מה התנחלנו בארץ? והתשובה שניתנת לנו היא בקריאת התורה מראשיתה, בכך אנו קושרים בין אחיותנו בארץ לבין קיומה של התורה. ייעודה של מדינה, גם אם תשלים עם כל אויביה מסביב ותייציב את גבולותיה, הוא מילוי תוכנה בתורה וקיום חוקיה.

שישו ושימחו בשמחת תורה

"הגדיב שבמעט קיפת את חייו" ג'

ספרו לזכרו

המשרת, שפתח קודם לכן את הדלת לרבי יצחק, היה זה שנחלץ למלא אחר המשימה הדחופה. הוא גלגל את השטיח המלוכלך שעל הרצפה, נשא אותו תחת בית שחיו ואץ רץ אל חדר המצעות שבקצה הבית, להביא משם שטיח אחר, נקי ומצוחצח.

השטיח שנפרש מחדש היה אכן נקי ומצוחצח, אולם לא לזמן רב. מחצית השעה בלבד חלפה עד שנקישות נשמעו שוב על הדלת. שוב ניגש המשרת לפתוח, ושוב עמד בפתח רבי יצחק חי טייב. "הגביר בחדר", מלמל המשרת בלית ברירה, נוכח שאלתו של הרב היכן הוא בעל הבית.

כי אכן, הגביר חנניה היה שקוע אותה שעה בקריאת תהלים, מתוך הרחבת הדעת ושלווות הנפש.

שלוח שנקטעה באחת. נוכח צעידתו של רבי יצחק חי טייב על השטיח. צעידה שהותירה כתמי בוץ גדולים וכהים על השטיח הבהיר. "מה תבקש, רבנו?" שאל הגביר כשהוא כולא זעמו בקרבו.

"חצי זהוב, לכבוד שבת", נשמעה התשובה. "הנה", מלמל הגביר בעודו תוחב ידו לכיס גלימתו.

"תזכה למצוות", נד לו רבי יצחק בראשו, ופנה לצאת. "ניסים, החלף את השטיח, מהר", זעזעה צעקתו של הגביר את חלל הבית, מיד עם צאתו של הרב.

והמשרת, מבוהל, אץ רץ למלא אחר ההוראה. שוב גולגל השטיח המלוכלך ושוב נפרש תחתיו שטיח אחד, מרהיב ביופיו, ולא חשוב מכך, מכובס ונקי.

רק לזמן קצר.

מחצית השעה לאחר מכן, נשמעו שוב נקישות על הדלת. היה זה, כמובן, רבי יצחק חי טייב.

"רבי יצחק", מלמל המשרת, בקול לא לו, "מה תבקש? "את בעל הבית", השיב הרב.

אולם הפעם הוא לא המתין לעזרתו של המשרת, כי אם פסק פנימה, היישר אל החדר המפואר, שם ישב הגביר אותה שעה ולגם בנחת מכוס התה שלפניו.

נחת שנקטעה, מיד עם הופעתו של רבי יצחק בפתח החדר. חנניה הגביר נעמד על מקומו באחת, עיניו עוקבות בחרדה אחר מנעליו המלוכלכות בבוץ של הרב העושה את דרכו על השטיח.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "for son" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

פידיון כפרות וכופר נפש

"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם"

ניתן למסור את פדיון הכפרות ליוכל פרטובי פל... 0505919251

יהי רצון שבוכות מצווה חשובה זו תגן בעדכם ותחתמו לחיים ולשלום אבי"ר.

מנויים: לקבלת העלון חנים במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

חזקת חזק

הלכות הטמנה

ההלכות מספר "הלכה ברורה" הרשל"צ

הרה"ג דוד יוסף שליט"א

הטמנה בחול ובתולדת חמה

טז. אסור להניח בשבת ביצה או שאר דברי מאכל שאינם מבושלים על גבי חול שנתחמם מחמת השמש, וכל שכן שאסור להטמין בחול, שהרי הוא מבשל אותם בתולדת חמה.

אבל מותר להטמין קודם השבת דבר מאכל צונן בתולדת חמה, ואפילו אינו מבושל, וכגון שמטמין ביצה שאינה מבושלת מבעוד יום בתוך חול שנתחמם מחמת חום השמש.

ומכל מקום אין להקל להטמין מבעוד יום בתוך החול אלא דבר מאכל צונן, אבל אם הוא חם, אסור להטמינו מבעוד יום בחול.

הטמנה בדבר שאינו מוסיף הבל שעודנו חם

יז. מותר להטמין דבר מאכל בערב שבת באפר שבוודאי אין בו גחלים בוערים, ואפילו אם עודנו חם ביותר, מפני שכל שאין בו גחלים בוערים נחשב לדבר שאינו מוסיף הבל, שמותר להטמין בו מערב שבת. והוא הדין בכל דבר שאינו מוסיף הבל, שמותר להטמין בו מערב שבת ואפילו כשהוא עדיין חם.

החזרת הטמנה שהוסרה בערב שבת

יח. קדרה שהיתה מכוסה בשמיכות או בבגדים מערב שבת, (שהם דבר שאינו מוסיף הבל, שמותר להטמין בהם את הקדרה מערב שבת, וכמו שנתבאר לעיל סעיף יד), וקודם השבת הוסרו מעל הקדרה, ולא החזירם עד אחר צאת הכוכבים, בין שהסיר אותם בידים, ובין שנפלו מאליהם, אסור להחזירם על גבי הקדרה בשבת, וכל שכן שאסור להניח אחרים במקומם על גבי הקדרה.

ומכל מקום אם ראה שנפלו השמיכות או הבגדים מעל הקדרה מבעוד יום, או שנפלו אחר שקיעת החמה בבין השמשות, (ולא הסירם בידים מעל הקדרה), רשאי להחזירם כל שעדיין לא עברו שעה וחמישית השעה (דהיינו שבעים ושתים דקות) אחר שקיעת החמה, ורק לאחר זמן זה שהוא זמן צאת הכוכבים לשיטת רבינו תם אסור להחזיר הטמנה שנפלה, ואפילו אם נפלה בזמן בין השמשות.

נתכרכמו פניו של רבי ינאי: אילו היה זה ענין, היה מקיים בו מצות חסד. אבל לפי מראהו אמיד הוא, לחינם בזבו זמנו עליו... האורח, גם אם בור ועם הארץ היה, נידון בביתו שנונה. הבין לאן חתר רבי ינאי בשאלותיו ומה חושב הוא עתה. התרווח ואמר: "ובכן, כפי שכבודו נוכח, איני יודע ספר. איש מסחר אני, ושמה על ההודמנות לדון בעניני עסק... ביד כבודו מצוי פקדון השייך לי, מתי אוכל סוף סוף לקבלו..." השתומם רבי ינאי: "איני מכירך, ומעולם לא קיבלתי פקדון עבורך..."

"הו, אל נא יכחיש" ביקש הזר. "אומנם עם הארץ אני, אבל גם עם הארץ אסור לעשוק... פעם עברתי ליד תלמוד תורה, ושמעתי שהילדים שרים: תורה צוה לנו משה, מורשה קהילת יעקב. שומע כבודו? התורה אינה ירושת רבי ינאי בלבד, אלא ירושת כל קהל ישראל. ונמצא, שאם כבודו יודע הרבה תורה ואני איני יודע כלום, מחזיק כבודו אצלו חלק ירושתו, פקדון עבורי, ועליו לחלוק עמי את ידיעותיו..."

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" לדברי רבינו הרמב"ם זצ"ל, הרי זו הבטחת נצח לעם ישראל שהתורה תמסר מדור לדור בירושה שאין לה הפסק, ותשמר במלואה בכל הדורות. והחזקוני זצ"ל כתב, שדבר זה עצמו צוה עלינו משה, שנחיל את התורה מדור לדור בירושה יקרה, מורשת הדורות. ולדברי רבינו ה'אור החיים' הקדוש זצ"ל, "תורה צוה לנו משה" הוא מאמר בפני עצמו. ציווי הוא לשון המלכה ושררה, שכן נאמר "ויצוהו ה' לנגיד" (שמואל א, יג יד) ומשה רבינו צוה את התורה לנגיד ומלך על ישראל, שיעשו כל מעשיהם לפיה.

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" פירוש מפתיע כתב רבינו בחיי זצ"ל. המורשה הנזכרת כאן היא ארץ ישראל, ככתוב "ונתתי אותה לכם מורשה אני ה' " (שמות ו, ח). אבל ירושת הארץ תלויה ועומדת בקיום התורה. בשמירתה, נחל אותה. בעברנו עליה, אנו גולים ממנה. וזהו שנאמר (תהלים קה, מד) "ויתן להם ארצות גויים... בעבור ישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו".

"ואת בני לא ידע"

כוונת הדברים היא לכך ששבת לוי מלו את בניהם במדבר, והתעלמו מהסכנה, אף על פי שהיו רבים מהם מתים. דבר אחר: הלוויים נהנים משולחן גבוה – המעשרות. לכן אין הם נאלצים לצפות לירושות, ויכולים להרשות לעצמם שלא להכיר את קרוביהם...

"כי שפץ ימים ינקו ושפץ טמון חול"

אברבנאל, שהיה שר אוצר, הסביר את הפסוק במבט כלכלי. בעלי אניות דואגים להעמיס את אניותיהם בסחורה גם בדרכם חזרה לנמל האם. מעבר לרווח שבדבר, נעשה הדבר למען יציבותן של האניות במים. אפשרות אלטרנטיבית היא למלאותן בחול. משה רבינו בירך את שבת וכולון שיוביל סחורות מהארץ החוצה. אך כיון שבארץ לא יחסר מאומה, לכן לא יהיה להם מה לייבא, והם ייאלצו למלא את אניותיהם בחול.

"לעני כל ישראל – בראשית ברא"

מתחילים לקרוא בפרשת בראשית מיד עם סיום ספר התורה, כדי שלא יהיה פתחון פה לשטן לקטרג ולומר: כבר סיימו את התורה, ואינם רוצים בה עוד. מה שמסיימים התורה דוקא ביום זה, ולא בראש השנה שהוא תחילת השנה, כדי להטעות את השטן שלא ידע מתי חל ראש השנה, שלא יקטרג על ישראל.

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב"

אמרו במדרש (שמות רבה לג, ז) "תורה צוה לנו משה, מורשה קהילת יעקב", ירושה היא לישראל לעולם. משל לבן מלכים שנפל בשבי כשהוא קטן וגדל במדינת הים. אפילו לאחר כמה שנים אינו בוש לחזור לארמון אביו, מפני שהוא אומר: לירושת אבותי אני חוזר. כך אין יהודי מתבייש להתחיל בלימוד תורה בכל גיל, מפני שאומר: לירושת אבותי אני חוזר.

"תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב"

וסיפרו במדרש (ויקרא רבה ט, ג), מעשה ברבי ינאי שהיה מהלך בדרך וראה אדם של צורה. חשב, ודאי אדם גדול הוא. הזמינו שיאכל על שולחנו, וניאות. במהלך הסעודה ניסה רבי ינאי לדון עמו בעניני הלכה, והלה אינו יודע מאומה. בעניני אגדה, ולא ידע. בפשוטו של מקרא, ולא ידע. יהודי בור ועם הארץ.

חזקת חזק

"יהי רצון כאילו"

החסיד ר' רפאל-נחמן הכהן, שיזכה לבלות שנים רבות במחנות-עבודה סובייטיים, עונש על פעולותיו למען שמירת גחלת היהדות, סיפר:

בחול-המועד סוכות תרצ"א נשלחתי למחנה- עבודה במעמקי רוסיה. קבוצת האסירים הובלה כשהיא מלווה במשמר כבד, וכך הלכנו ברגל מעיר לעיר ומכפר לכפר.

אותו יום היה הושענא-רבה, בעודנו הולכים, ראיתי בצד הדרך עצי ערבה גדולים. תוך כדי הליכה תלשתי חמישה ענפי ערבה וחבטתי אותם בקרקע. עכשיו היה עלי לומר את ה'יהי רצון', אבל סידורי היה במזוודה, וזו הייתה מונחת על העגלה שהנחתי מאחוריי. נשאתי את עניי לשמים ואמרתי: "ריבונו-של-עולם יהי רצון מלפניך כאילו אמרתי את ה'יהי-רצון'..."